

हिमसंस्कृतवार्ताः

दैनिक ई-संस्कृतवार्तापत्रम्

himsanskritvartah
e-Sanskritnewspaper

नवा प्रेरणा नवोत्साहः

हिमाचलप्रदेशस्य संस्कृतशिक्षकाणां नूतनः प्रकल्पः

1

06.04.2024 शनिवासरः वि.सं. २०८० चैत्रकृष्णपक्षः द्वादशी चैत्र 24 प्रविष्टांशः

Website- www.himsanskritam.com Email-himsanskrit@gmail.com

■ पृष्ठ-3 ■ वर्ष-3 ■ अङ्क-165

हिमाचलनिर्वाचनम्

विद्रोहिणां विषये
मुख्यमन्त्रिणः वक्तव्यस्य
कारणेन राजनीतिः तप्ता

विधायकाः १५

कोटिरूप्यकाणि

प्राप्तवन्तः

मु. सुखविन्दरसिंहसुक्खुः

|| श्रीरामायणकथा ||

उत्तरकाण्डम्!

(षोडशः सर्गः)

बलेः समीपं रावणस्य
गमनम्

प्रमुखाः वार्ताः

मिथ्यावार्ताणां प्रसारणे
धनं ग्रहीत्वा वार्ताप्रसारणे
च निर्वाचनायोगः
करिष्यति कार्यप्रक्रिया

जम्मू-कश्मीरस्य मुख्यनिर्वाचन-
पदाधिकारिणः कार्यालयेन जम्मू-नगरस्य
निर्वाचनभवने उच्चस्तरीयं -नियन्त्रणकेन्द्रं
स्थापितं यत् लोकसभा-निर्वाचनकाले
सशुल्कवार्ताप्रसारणे, मिथ्यावार्ताणाञ्च च
अन्वेषणं कर्तुं शक्नोति। अयं केन्द्रः
आधुनिकमूलसंरचनाभिः सुसज्जितः अस्ति।
२४ घण्टाः कार्यं करिष्यति, मिथ्या वा
सशुल्कवार्तानां शङ्कितेषु प्रकरणेषु तत्कालं
कार्यप्रक्रिया करिष्यति। अयं केन्द्रः सम्प्रति
प्रायः २१ राष्ट्रिय-षट्-स्थानीय-चलचित्र-
प्रसारणानां निरीक्षणं कुर्वन् अस्ति तथा च
मिथ्यासूचनाप्रसारणस्य किमपि प्रयासः
भवति चेत् तत्कालं कार्यप्रक्रिया करिष्यति।

छत्तीसगढस्य रायपुरनगरस्य
रामनगरे विद्युत्विभागस्य
परिसरे विशालः अग्रिकाण्डः

छत्तीसगढस्य रायपुरनगरस्य रामनगरे
विद्युत्विभागस्य परिसरे विशालः अग्निः
प्रज्वलितः। अयं अग्निः अर्ध-एक-भूमिं
यावत् प्रसृतः। अग्निशामकविभागस्य
कर्मचारिणः गतसायं यावत् अग्निशामनाय
कार्यं कुर्वन्तः आसन्। एकस्मिन् प्रतिवेदने
उक्तं यत् ट्रांसफार्मर इत्यस्य विद्युत्तयन्त्रस्य
अर्धसञ्चरणेन अग्निः आरब्धः।
राज्यस्य मुख्यमन्त्री सचिवः पी. दयानन्दः,
अधिकारी डॉ. गौरव द्विवेदी तथा पुलिस
अधीक्षकः अन्ये वरिष्ठाः अधिकारिणः च
स्थितिं ज्ञापयितुं स्थलं प्राप्तवन्तः। यथाशक्ति
प्रयत्नस्य अभावेऽपि स्थितिः गम्भीरा
एवासीत्।

सुभाषितम्

सम्पूर्णं कुंभो न करोति शब्दम्
अर्द्धोघटो घोषमुपैति नूनम्।
विद्वान् कुलीनो न करोति गर्व
गुणैर्विहीना बहुजल्पयन्ति॥

भावार्थः- जिस प्रकार आधा भरा हुआ
घड़ा अधिक आवाज करता है, परन्तु पूरा
भरा हुआ घड़ा जरा भी आवाज नहीं
करता, उसी प्रकार विद्वान् अपनी विद्वत्ता
पर घमण्ड नहीं करते, जबकि गुणविहीन
लोग स्वयं को गुणी सिद्ध करने में लगे
रहते हैं।
हिमसंस्कृतवार्ताः, अमितशर्मा

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे
व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते
सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्

जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

भारतेन २०२४-२५
यावत् मालदीवदेशं प्रति
आवश्यकवस्तूनाम्
सर्वाधिकं निर्यात-
संभागः अनुमोदितः

भारतेन २०२४-२५ यावत् मालदीवदेशं प्रति
आवश्यकवस्तूनाम् सर्वाधिकं निर्यातसंभागः
अनुमोदितः। मालदीव-नगरस्य भारतीय-
उच्चायोगेन उक्तं यत् मालदीव-सर्वकारस्य
अनुरोधेन भारतेन आवश्यकवस्तूनाम्
कतिपयानि परिमाणानि निर्धारितानि
सन्ति। १९८१ तमे वर्षे एषा व्यवस्था प्रवर्तते
ततः परं अद्यावधि अनुमोदितस्य संभागस्य
सर्वाधिकमात्रा अस्ति। मालदीवदेशे
निर्माणोद्योगस्य प्रवर्धनार्थं नदीवालुका,
मार्ग-ग्रेवल इत्यादीनां आवश्यकवस्तूनाम्
निर्यातः २५ प्रतिशतं वर्धयित्वा
दशलक्षटनमिति यावत् कृतः अस्ति
अण्डानि, आलूकम्, प्लाण्डु, शर्करा,
तण्डुलः, गोधूमपिष्टः, धान्य इत्यादीनां
निर्यातः पञ्चप्रतिशतं वर्धितः अस्ति। गतवर्षे
अपि भारतेन तण्डुलशर्कराप्लाण्डोः
निर्यातस्य वैश्विकप्रतिबन्धस्य अभावेऽपि
मालदीवदेशाय एतानि वस्तूनि प्रेषितानि
आसन्। उच्चायोगेन उक्तं यत्, नेबरहुड्
फर्स्ट इत्यस्याः नीतेः भागरूपेण भारतं
मालदीवदेशे मानवकेन्द्रितविकासाय
प्रतिबद्धः अस्ति।

शेयरविपणिः

(दिलीपः - नदौनम्)

सप्ताहस्य अन्तिमे व्यापारदिने शुक्रवासरे
गृहशेयरविपणौ अति आरोहावरोहौ दृष्टौ
परन्तु अन्ततः विपणिः समरूपेण एव
स्थगितः अभवत्। दुर्बलप्रारम्भस्य अनन्तरं
यदा एमपीसी-परिणामाः आगताः तदा
क्रयणं विपण्यां पुनः प्रारब्धः परन्तु
सीमितपरिधौ एव सीमितः आसीत्
। अन्ततः सेन्सेक्सः २०.५९ (०.०२%)
अंकलाभेन सह ७४,२४८.२२ इति स्तरं
प्राप्तवान्। अपरपक्षे निफ्टी ०.९६
(०.००%) अंकैः स्खलितः भूत्वा
२२,५१३.७० अंकस्तरे समाप्तः जातः।

पेरिस-ओलम्पिक-क्रीडायां
निर्णायकमण्डलस्य सदस्यत्वेन
भारतस्य प्रतिनिधित्वं कुर्वती
प्रथमा महिला जम्मू-कश्मीरस्य
बिल्किस -मीर

१५ एप्रिल दिनाङ्के निश्चितं भविष्यति
राष्ट्रपतिद्रौपदीमुर्मूर्यायाः शिमलाप्रवासः

हिमसंस्कृतवार्ता-

शिमला।

राष्ट्रपतिद्रौपदीमुर्मूर्यायाः राजधान्याः
शिमलाप्रवासस्य कार्यक्रमः १५ एप्रिल दिनाङ्के
अन्तिमरूपेण निश्चितं भविष्यति। राष्ट्रपतिः
एप्रिल-मासस्य ३० दिनाङ्कात् मे-मासस्य ५
दिनाङ्कपर्यन्तं शिमला-नगरस्य भ्रमणं कर्तुं
शक्नोति। मे १ दिनाङ्के वानिकीविश्वविद्यालयस्य
नौणी-सोलनस्थस्य दीक्षांतसमारोहे राष्ट्रपतिः
भागं ग्रहीष्यति इति अपि चर्चा वर्तते। परन्तु १५
एप्रिल दिनाङ्के आयोज्य सभायां प्रवासस्य
अन्तिमरूपेण निर्धारणं भविष्यति। राष्ट्रपतेः
षड्दिवसीयस्य शिमला-भ्रमणस्य सज्जता
प्रशासनेन आरब्धा अस्ति। अस्मिन् विषये
उच्चस्तरीयसभा शुक्रवासरे शिमला-समीपस्थे
छराबडा-नगरस्य राष्ट्रपतिनिवास-रिट्रीट्-स्थले
आयोजिता। सेनादलेन जुब्बरहट्टीविमानस्थानकं,
कल्याणीहेलीपैड्, राजभवनं, रिट्रीट् च भ्रमणं
कृतम्। अपरपक्षे शुक्रवासरे निवृत्तेः प्रस्तावितं
भ्रमणं दृष्ट्वा राष्ट्रपतेः उपसैन्यसचिवः राज्यस्य
विभिन्नविभागानाम् वरिष्ठाधिकारिभिः सह
समागमं कृतवान्।

राज्यपालं शिवप्रतापशुक्लम् अपि मिलितवान्।
राष्ट्रपतेः भ्रमणं एप्रिलमासस्य १५ दिनाङ्के
अन्तिमरूपेण निश्चितं भविष्यति इति
अधिकारिणः अवदन्।
लोकसभानिर्वाचनकारणात् आदर्शाचारसंहिता
प्रवर्तते इति सः अवदत्। एतादृशे सति
विश्वविद्यालयस्य दीक्षांतसमारोहात् परं कस्मिन्
अपि कार्यक्रमे राष्ट्रपतेः उपस्थितिः न्यूना भवति
। शिमलानगरे वासार्थं राष्ट्रपतिनिवासस्य
ट्यूलिप-उद्यानं द रिट्रीट् पूर्णतया सज्जीकृतम्
अस्ति।

विगतदशवर्षेषु कृतं कार्यं तु उदाहरणम् अस्ति,
अद्यापि बहु कार्यं कर्तव्यम् अस्ति : प्रधानमंत्री

(हिमसंस्कृतवार्ताः प्रवीणकुमारः) राज्यस्थानस्य
चुरू इत्यस्मिन् नगरे एकां जनसभाम् सम्बोधयन्
प्रधानमन्त्री श्री नरेन्द्रमोदी इत्यनेन उक्तं यत्
विगतदशवर्षेषु अस्माकं सर्वकारेण कृतं कार्यं
केवलं उदाहरणम् एव, इदानीं तु बहु किमपि
कर्तव्यं वर्तते, देशं च बहु दूरं नेतव्यम्
अस्ति। विपक्षदलानां गठबन्धनं 'इण्डी'
इत्यस्मिन् कटाक्षम् कुर्वन् मोदी उक्तवान् यत् ते

केवलं स्वहितं पश्यन्ति, तेषां चिन्ता निर्धनानाम्,
दलितानां, शोषितानां, वंचितानां च वर्गानां
कल्याणं वा सम्मानं वा न भवति। सः अवदत्
यत् सेनानां अपमानं तथा देशस्य विभागः
काङ्क्षस्य परिचयः अस्ति।

मोदी भारतीय जनता दलस्य प्रत्याशी देवेन्द्र
झाङ्गरिया इत्यस्य समर्थने चुरूनगरे
आयोजितायाम् निर्वाचन सभायाः सम्बोधयन्
उक्तवान्। श्री मोदी अवदत् यत् नूतनः भारतः
गृहं प्रविश्य हन्ति इति। सः केन्द्रे स्वस्य
सर्वकारस्य कार्यकालस्य दशवर्षस्य तुलनां
भोजनालये मुख्यभोजनात् पूर्वं परोक्षितैः
'ऐपेटाइजर्'-चलच्चित्र-ट्रेलर्-इत्यनेन सह
अकरोत्। सः अवदत् - भाजपा-सर्वकारः
जीवनस्य प्रत्येकस्मिन् चरणे निर्धनैः सह तिष्ठति
। यत् कार्यं एतावता दशकेषु न कृतम्, तत्
वयं दशवर्षेषु कृतवन्तः। अत एव अहं वदामि
यत् यदा अभिप्रायाः सम्यक् भवन्ति तदा
परिणामाः अपि सम्यक् भवन्ति।

वार्ताहरः-रूपेन्द्र बशिष्ठः हिमसंस्कृतवार्ताः

जम्मू-कश्मीरस्य बिल्किस-मीर् अस्मिन् वर्षे
ग्रीष्मकालीन-ओलम्पिक-क्रीडायां निर्णायक-
सदस्यरूपेण देशस्य प्रतिनिधित्वं कुर्वती भारतस्य
प्रथमा महिला भविष्यति, यत् पेरिस-नगरे
जुलाई-मासस्य २६ दिनाङ्कात् आरभ्य अगस्त-
मासस्य ११ दिनाङ्कपर्यन्तं भविष्यति।

विद्रोहिणां विषये मुख्यमन्त्रिणः वक्तव्यस्य कारणेन राजनीतिः तप्ता राजेन्द्रराणा, सुधीरशर्मा, भुट्टो च प्रतिकारं कृतवन्तः

ये वक्तव्यं कुर्वन्ति, ते एव अश्वव्यापारस्य राजनीतिं मन्यन्ते: आशीषः

विधायकः आशीषशर्मा मुख्यमन्त्रिणः वक्तव्यस्य प्रतिकारं कृत्वा अवदत् यत् मुख्यमन्त्री स्वराजनैतिकभाग्यस्य अर्जनार्थं एतादृशानि वक्तव्यानि करोति। सः अनावश्यकरूपेण १५ कोटिरूप्यकाणां ग्रहणविषये वक्तव्यं ददाति। यत्र तु वक्तव्यं कुर्वन्ति ते स्वयमेव अश्वव्यापारस्य राजनीतिं मन्यन्ते। उक्तवान् यत् यदा ते मतदानार्थं राज्यसभां गतवन्तः तदा नवभ्यः विविधाः प्रेरणाः दत्ताः। परन्तु वयं विक्रयणं कुर्वतां मध्ये न स्मः। अस्माकं क्षेत्रस्य जनाः जानन्ति यत् अस्माकं चरित्रं किम् अस्ति, केन भावनया सह वयं जनसेवां कुर्मः। एतादृशं व्यङ्ग्यं जनान् भ्रमितुं न युक्तम्। स्वक्षेत्रस्य राज्यस्य च हिताय विधायकातः त्यागपत्रं दत्तवान् अस्ति। मुख्यमन्त्री निर्वाचितविधायकानां विरुद्धं १४ मासान् यावत् भेदभावं कृत्वा मित्रेभ्यः उत्कोचं वितरितवान्। वयं लोककार्यसम्बद्धे मुख्यमन्त्रिणः समीपं गच्छन्तः आसन् किन्तु सः अस्मान् मेलितुं समयमपि न दत्तवान्। प्रातःतः सायं यावत् स्वकार्यालयस्य बहिः प्रतीक्षमाणः आसीत्। यदा मुख्यमन्त्री जनकार्यस्य अवहेलनां कृत्वा केवलं स्वमित्राणि प्रीणयति तदा सः केवलं सत्तासुखार्थं कार्यं करोति। राज्यसभानिर्वाचनानन्तरं मुख्यमन्त्रिणा नैतिकतया त्यागपत्रं दातव्यमासीत्। परन्तु सः शक्तिव्यसनं करोति, यत् सः न त्यक्तुम् इच्छति। मुख्यमन्त्रिणा कृतानां आरोपानाम् विरुद्धं शीघ्रमेव न्यायालयं गमिष्यति।

मुख्यमन्त्री हस्ताक्षरं करोति। तस्मिन् विषये मुउ किं उत्तरं दास्यति ? राज्येन चिकित्सायन्त्रपार्ककेन्द्रात् १०० कोटिरूप्यकाणि प्राप्तानि आसन्, किमर्थं तत् प्रत्यागच्छति। अतिरिक्तं ऋणं किमर्थं गृह्यते ? एतेषु सर्वेषु विषयेषु मुख्यमन्त्री-महोदयेन जनसामान्यं प्रति उत्तरं दातव्यं भविष्यति। सुधीरः अवदत् यत् प्रमाणं मुख्यमन्त्रिणः समीपे नास्ति, अपितु अस्माकं समीपे अस्ति, शीघ्रमेव सर्वेषां समक्षं प्रस्तुतं भविष्यति।

सुधीरशर्मणा मुख्यमन्त्रिणे मानहानि-सूचनापत्रं प्रेषितम्

अधुना राजनैतिकयुद्धेन सह मुख्यमन्त्रिणा सुखविन्दरसिंहसुखुना विद्रोहीविधायकाः १५ कोटिरूप्यकैः विक्रीयन्ते इति आरोपेण वैधानिकं युद्धमपि प्रारब्धम्। धर्मशालातः पूर्वकाङ्ग्रेसविधायकः, विधानसभा उपनिर्वाचने भाजपा प्रत्याशी च सुधीरशर्मा इत्यनेन अस्य वक्तव्यस्य विषये मुख्यमन्त्रिणं प्रति मानहानि-सूचनापत्रं प्रेषितम् अस्ति। सुधीरः शुक्रवासरे एकं दृश्य-श्रव्यं विमोचयन् उक्तवान् यत् सर्वे विधायकाः १५ कोटिरूप्यकैः विक्रीताः इति मुख्यमन्त्रिणः कथनं हास्यास्पदम् अस्ति। सुधीरः अवदत् यत् सः मुख्यमन्त्रिणे मानहानि-वादं कृत्वा सूचनां दत्तवान्। यदि तेषां समीपे एतादृशं किमपि प्रमाणं अस्ति तर्हि तत् जनसामान्यस्य समक्षं स्थापयतु। मञ्चात् कस्यचित् विषये किमपि वक्तुं अपरीक्षणं दोषः। युवाकाङ्ग्रेसस्य प्रमुख इव वार्तालापः मुख्यमन्त्री सर्वथा न उपयुक्तः। सः अवदत् यत् मुख्यमन्त्रिणा न्यायालये उपस्थितः भूत्वा एतस्य उत्तरं दातव्यः भविष्यति।

मुख्यमन्त्री मृषावादस्य नोबेल-पुरस्कारं प्राप्नुयात् - होशियारसिंहः

देहरातः स्वतन्त्रः विधायकः होशियारसिंहः मुख्यमन्त्रिणः वक्तव्ये आपत्तिं कृतवान् यस्मिन् सः आरोपितवान् यत् प्रत्येकं विद्रोही विधायकः १५ कोटिरूप्यकैः विक्रीतः अस्ति। होशियारसिंहः अवदत् यत् यदि कस्मैचित् मृषावादस्य नोबेलपुरस्कारं दीयते तर्हि मुख्यमन्त्री सुखुः इत्यस्मै दातव्यम् इति। मुख्यमन्त्रीम् आक्रम्य सः अवदत् यत् सुखुः महिलाभ्यः १५००-रूप्यकाणि, प्रतिलीटरं १०० रूप्यकाणि दुग्धं, कृषकेभ्यः गोमयम् क्रीतवान्, ३०० यूनिट् निःशुल्कं विद्युत् दातुं च प्रतिज्ञां कृत्वा सत्तां प्राप्तवान्। परन्तु सार्धैकवर्षे एका अपि प्रतिज्ञा न पूर्णा अभवत्। मुख्यमन्त्री बृहत्तमं असत्यं वदति इति तात्पर्यम्।

विक्रीताः परन्तु तेषां नेता एतस्मात् अधिकं गृहीतवान् स्यात्। उपनिर्वाचने वयं जनसामान्यं वक्ष्यामः यत् विक्रयणं विजयी न भवति एतादृशानि वक्तव्यानि ददाति।

हिमसंस्कृतवार्ता- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः।

गुरुवासरे कुटलैहड़-विधानसभाक्षेत्रस्य समुरकलायां निर्वाचनजनसभायां विद्रोहिणः विषये मुख्यमन्त्रिणा सुखविन्दरसिंहसुखुना दत्तं वक्तव्यं दृष्ट्वा राजनीतिः तप्ता अभवत्। विधायकानां अश्वव्यापारविषये मुख्यमन्त्री सुखुः वक्तव्यस्य प्रतिकारं भाजपा प्रत्याशी राजेन्द्रराणा कृतवान्। असौ उक्तवान् यत् यदि मुख्यमन्त्रिणः समीपे प्रमाणानि सन्ति तर्हि तत् जनसामान्यस्य समक्षं स्थापयित्वा न्यायालये प्रस्तुतं कुर्वन्तु। सः मुख्यमन्त्रीं उत्तमवैद्येन स्वस्य निरीक्षणं कर्तुं परामर्शं दत्तवान्। शनिवासरे प्रातः १० वादनात् पूर्वं न्यायालयात् मुख्यमन्त्रिणे सूचनापत्रं प्रेषितं भविष्यति इति उक्तवान्। सूचना सज्जीकृता अस्ति। इदानीं न्यायालये एव एषः विषयः युद्धं भविष्यति। अस्मिन् प्रकरणे मुख्यमन्त्रिणः विरुद्धं मानहानि-अभियोगः, आपराधिकप्रकरणं, सिविलाभियोगः च प्रवेशितं भविष्यति। हिमाचलप्रदेशे एतादृशी संस्कृतिः नासीत्। कुटलैहड़तः पूर्वविधायकं भाजपाप्रत्याशीं च ताडयितुं चर्चा वर्तते। हिमाचलप्रदेशस्य कोऽपि विधायकः एतादृशं वक्तव्यं न दत्तवान्। इदानीं सर्वे नवविधायकाः न्यायालये एतत् युद्धं करिष्यन्ति। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखुः कपोल-कल्पितं आरोपं कुर्वन् अस्ति।

देवेन्द्रः भुट्टो ऊनायां मुख्यमन्त्रिणं आक्षेपं कृतवान्, अनेके आरोपाः कृताः

मुख्यमन्त्री विधायकः देवेन्द्रः भुट्टो इत्यस्य विषये अपि आक्षेपार्हं वचनं कृतवान् अस्ति। मनुष्यः व्याकुलितः भवति चेत् एव तादृशानि कार्याणि करोति। सुधीरः अवदत् यत् यस्य वज्रचूर्णकः हमीरपुरे अस्ति, सः दुबई इन्वेस्टर मीट् इति नाम्ना सर्वकारीयव्ययेन निजीकार्यक्रमे भागं ग्रहीतुं गतः। बढी-नगरस्य अन्तः गत-एकमासात् बहु-उद्योगानाम् क्रय-विक्रयणं मूल्यात् द्विगुणं भवति, यतः धारा ११८ इत्यस्य अन्तर्गतं एषा अनुमतिः आवश्यकी अस्ति, यस्मिन्

मुख्यमन्त्री राज्ये अराजकतां प्रसारयितुम् इच्छति : राजीवबिन्दलः

हिमसंस्कृतवार्ता- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः। भाजपादलस्य प्रदेशाध्यक्षः डा. राजीवबिन्दलः

उक्तवान् यत् मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखुः भुट्टो ताडय अर्थात् 'भुट्टो को कुट्टो' इति घोषम् उत्थाप्य स्पष्टं कृतवान् यत् सः राज्ये अराजकतां, एकाधिपत्यं, उपद्रवं, उत्पीडनं च सृजितुं इच्छति। मुख्यमन्त्री अराजकताप्रसारनीतेः कारणात् एव चम्बानगरे दलितयुवकस्य निर्ममहत्या अभवत्। वर्तमानसर्वकारे राज्ये ५०० तः अधिकाः हत्याः, महिलाभिः सह अनाचारस्य, बलात्कारस्य च प्रायः १००० प्रकरणाः, कृत्रिममादकद्रव्याणां

२००० तः अधिकाः प्रकरणाः च ज्ञाताः सन्ति काङ्ग्रेसविधायकाः स्वपक्षस्य विरुद्धं किमर्थं गतवन्तः इति उत्तरं मुख्यमन्त्री स्वयमेव दत्तवान्, सः विधायकान् किमपि न अवगच्छति इति। अस्य कारणात् ४३ विधायकैः आरब्धः सर्वकारः ३४ विधायकान् यावत् प्राप्तः। मुख्यमन्त्रिणः कथनेन सिद्धं भवति यत् सः आतङ्कितः, व्याकुलितः, मानसिकसन्तुलनं नष्टवान् च अस्ति। अतः विद्रोही विधायकाः १५ कोटिरूप्यकेण

विधायकाः १५ कोटिरूप्यकाणि प्राप्तवन्तः तेषां मुख्यस्तम्भेन किङ्गपनः एतस्मात् अधिकं गृहीतं स्यात् - मु. सुखविन्दरसिंहसुक्खुः

हिमसंस्कृतवार्ता- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः। सार्वजनिकन्यायालये सिद्धं करिष्यामः यत् प्रत्येकं विधायकाः १५ विक्रयणं विजयी न कर्तव्यम्। कोटिरूप्यकाणि गृहीतवन्तः, परन्तु तेषां नेतारः एतस्मात् अधिकं गृहीतवन्तः स्यात्। उपनिर्वाचने जनसमूहः ये बिक्रीता ते न जेतव्याः। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः नादौनस्य सेरायां विद्रोहीविधायकानां मानहानिवाक्यानां विषये पत्रकारैः प्रश्नस्य उत्तरे एव उक्तवान्। विद्रोहिणां उपरि अश्वव्यापारविषये स्वस्य वक्तव्ये तटस्थः मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः अवदत् यत् तस्मिन् कोऽपि संदेहः नास्ति, सर्वाणि तथ्यानि जनानां सम्मुखे एव सन्ति। ये १४ मासाः पूर्वं जनमतेन निर्वाचिताः, ये च स्वविश्वासं विक्रीतवन्तः, ते इदानीं बहिः त्यक्तुं न शक्यन्ते। अस्मिन् विषये धनं निश्चितरूपेण सम्बद्धम् इति मुख्यमन्त्री अवदत्। सर्वकारः अन्वेषणं कुर्वन् अस्ति, अन्वेषणे तथ्यानि बहिः आगच्छन्ति। तथ्यं सार्वजनिकन्यायालये बहिः आनेतव्यं भविष्यति। जनमतेन निर्वाचितः भूत्वा प्राप्तमुद्रायाः आधारेण जनाः विधायकात् त्यागपत्रं किमर्थं ददति इति पृष्ठतः रहस्यं जनसामान्यं प्रति आनेतव्यं भविष्यति। विधायकानाम् प्रत्येकं कार्यं कृत्वा विधानसभाक्षेत्रे स्वरुच्याः अधिकारिणां, कर्मचारिणां च नियुक्तिः कृत्वा अपि धनात्मस्य स्वरं श्रुत्वा तेषां विश्वासः परिवर्तितः। विद्रोहीविधायकाः भाजपादलाय मतदानं कृतवन्तः इति सर्वविदितं, परन्तु राज्यहिताय विद्रोहीविधायकाः बजटस्य कृते किमर्थं न आगतवन्तः। एतत् बजटं सामान्यजनानाम् बजटम् आसीत्। वयं निर्वाचने

जयरामः सत्तायाः कृते अतीव क्षुधार्तः

मण्डीभाजपा प्रत्याशी कङ्गनारणौतायाः वक्तव्यस्य प्रतिकारं कुर्वन् सः अवदत् यत् काङ्ग्रेसेन देशस्य एकतायै अखण्डतायै च त्यागः कृतः। विपक्षस्य नेतुः जयरामठाकुरस्य सर्वकारः अस्थिरः इति वक्तव्ये सः अवदत् - जयरामः सत्तायै अतीव क्षुधार्तः अस्ति। यदि जनजनेन तं अङ्गीकृतं तर्हि अन्यराज्येषु इव धनशक्त्या आसनग्रहणार्थं प्रयत्नाः क्रियन्ते। नामपत्रविनियोगस्य प्रश्ने मुख्यमन्त्री सुक्खुः अवदत् यत् प्रथमं दिल्लीनगरे समन्वयसमागमः भविष्यति ततः परं प्रदर्शनसमित्याः सभा भविष्यति। तदनन्तरं केन्द्रीयनिर्वाचनसमितिः नामपत्रसु निर्णयं करिष्यति।

स्व. श्रीसुन्दरलाल शास्त्री' इत्यस्य पुण्यस्मृतौ आयोजितायाः अन्तर्जालीयसंस्कृत-प्रश्नोत्तरी- प्रतियोगितायाः परिणामस्य घोषणा जाता

हिमसंस्कृतवार्ताः - डॉ. नरेन्द्र राणा। गतदिवसे Online संस्कृतशिक्षणम् जनसंचार-आमुखपटलसमूहे हिमाचलप्रदेशस्य संस्कृतविद्वान् 'स्व. सुन्दरलालशास्त्री'

इत्यस्य पुण्यस्मृतौ विशेषप्रतियोगितायाः आयोजनम् अभवत्। एतस्यां संस्कृत-प्रश्नोत्तरी-प्रतियोगितायाम् उत्तरप्रदेशात् मीरासक्सेना प्रथमस्थानं प्राप्तवती, द्वितीयस्थाने उत्तरप्रदेशात् आस्थाशुक्ला, तृतीयस्थाने च अपि उत्तरप्रदेशात् अशोककुमारीगुप्ता वर्तते। प्रतियोगितायाः पुरस्कारप्रायोजकः हिमाचल प्रदेशात् संस्कृताचार्यः पीयूषकान्तशर्मा, आयोजकश्च गुजराततः राष्ट्रीयसंस्कृतप्रचारकः जगदीशदाभी आसीत्। ध्यातव्यं वर्तते यद् Online संस्कृतशिक्षणम् द्वारा प्रतिरविवासरम् ऑनलाइन संस्कृत-प्रश्नोत्तरी-प्रतियोगितायाः आयोजनं क्रियते। पुरस्कारप्रायोजकः पीयूषकान्तशर्मा महोदयः सर्वेभ्योः विजेतृभ्योः पुरस्कारं दास्यति। तेन सह उत्तराखण्डात् संस्कृतरसास्वादः संस्था विजेतृभ्योः प्रमाणपत्रं दस्यति।

प्रवर्तननिदेशालयेन मीरासिंहः प्रश्नार्थ आहूता

प्रवर्तननिदेशालयेन पुनः निरीक्षकं मीरासिंहं प्रश्नार्थ आहूतम्। निरीक्षिका मीरासिंहः ईडीकार्यालयं प्राप्तवती। तृतीयवारं ईडी इत्यनेन तं प्रश्नार्थ आहूतम्। सा ईडी-कार्यालये ईडी-अधिकारिणां समक्षं स्वस्य वक्तव्यं अभिलेखितवती अस्ति। मीरासिंहस्य प्रश्नोत्तरस्य सङ्गमेन ईडी-दलः तस्याः डिजिटल-दस्तावेजैः, मोबाईलयन्त्रेण सह भू-अवैध-वालुका-सहितानाम् अनेकानां सम्पर्कानाम् अन्वेषणं कुर्वन् अस्ति इदानीं विधायकः अम्बाप्रसादस्य भ्राता अंकितराजः ईडी कार्यालयं न प्राप्तवान्। सूत्रानुसारम् अंकितराजः ईडी कार्यालयं न गमिष्यति। सः ईडी इत्यस्मात् समयं प्राप्तवान् इति कथ्यते। अम्बायाः भ्राता अंकितराजः अस्वस्थः इति उक्तवान् अस्ति तथा च २-४ दिवसेभ्यः परं ईडीकार्यालयम् आगन्तुं ईडी इत्यस्मै अपि सूचितवान्।

॥ श्रीरामायणकथा ॥

उत्तरकाण्डम्! (षोडशः सर्गः) बलेः समीपं रावणस्य गमनम्।

ततः तत्र अश्मनगरे युद्धदुर्मदः रावणः विचरति स्म, तदानीं सः परमभास्वरं गृहम् अपश्यत्। तद् गृहं वैदुर्यतोरणाकीर्णं मुक्ताजालविभूषितम् आसीत्। महेन्द्रभवनोपमं रम्यं गृहं दृष्ट्वा प्रतापवान् दशग्रीवः कस्य इदं गृहम् इति विचिन्त्य प्रहस्तम् अब्रवीत् हे प्रहस्त! शीघ्रं त्वं गत्वा कस्य इदं रम्यं गृहं जानीहि। रावणेन एवमुक्तः प्रहस्तः तद् भवनं प्राविशत् किन्तु द्वारं शून्यं दृष्ट्वा कक्ष्यान्तरे अयात्। एवमेव सः सप्तकक्ष्यान्तरं गत्वा ज्वालाम् अपश्यत्। तस्यां ज्वालायां तेन प्रहस्तेन कश्चन पुरुषः दृष्टः। सः पुरुषः तदानीम् उच्चैः हसति स्म। ज्वालामध्ये सः पुरुषः साक्षात् यमः इव आदित्यः इव दुष्प्रेक्ष्यः आसीत्। प्रहस्तः एवं दृष्ट्वा त्वरमाणः ततः निर्गम्य तत्रत्यं वृत्तान्तं सर्वं रावणाय न्यवेदयत्। प्रहस्तस्य तद् वचनं श्रुत्वा रावणः रथात् अवरुह्य तं गृहं प्रवेष्टुम् ऐच्छत्। यदा सः तं गृहं प्रविशति स्म तदा द्वारम् आवृत्य बद्धमौलिर्वपुष्मान् भयानकः पुरुषः सहसा तस्य अग्रतः स्थितः

अभवत्। सः लौहमुषलं गृहीत्वा द्वारं विष्टभ्य तिष्ठति स्म। तं भयङ्करं पुरुषं दृष्ट्वा रावणः ऊर्ध्वरोमः अभवत्, तस्य हृदयं च कम्पते स्म। सः च चिन्तयति स्म। तदानीं सः पुरुषः चिन्तयन्तं रावणम् अब्रवीत् हे राक्षस! त्वं किं चिन्तयसि, मां ब्रूहि! अहं युद्धातिथ्यं करिष्ये। पुनः सः पुरुषः रावणम् अब्रवीत् हे निशाचर! किं त्वं बलिना सह योत्स्यसे अथवा अन्यत् किमपि मन्यसे? तस्य तद् वाक्यं श्रुत्वा रावणः पुनः ऊर्ध्वरोमः अभवत्। ततः सः धैर्यं समालम्ब्य वाक्यम् अब्रवीत् हे वदतां वर! गृहे कः तिष्ठति तद् ब्रूहि। अहं तेनैव सह योत्स्यामि अथवा त्वं यथा मन्यसे। ततः सः पुरुषः रावणम् अब्रवीत् - परमोदारः शूरः सत्यपराक्रमः दानवेन्द्रः बलिः अत्र तिष्ठति। सः वीरः बहुगुणोपेतः बालसूर्यः इव तेजस्वी अस्ति। सर्वगुणोपेतः सः स्वाध्यायतत्परः शूरः राजाः बलिः भयं नाभिजानाति। हे राक्षसेश्वर! यदि त्वं तेन सह योद्धुम् इच्छसि तर्हि एतद् गृहं प्रविश सङ्ग्रामं च कुरु। एवमुक्तः सः दशग्रीवः यत्र राजा बलिः आसीत् तत्र अगच्छत्। तदा आदित्य इव दुष्प्रेक्ष्यः स्थितः दानवसत्तमः राजा बलिः लङ्केषु विलोक्य उच्चैः अहसत्। ततः सः विश्वरूपवान् राजा बलिः रावणं गृहीत्वा उत्सङ्गे स्थापयित्वा अब्रवीत् हे महाबाहो दशग्रीव! अहं तव कं कामं करोमि? तव आगमनकृत्यं किमिति ब्रूहि। बलिना एवमुक्तः रावणः अब्रवीत् हे महाभाग! पुरा विष्णुना त्वं बद्धः मया श्रुतः। अहं त्वां बन्धनात् मोक्षयितुं शक्नोमि इत्यत्र संशयः नास्ति। रावणेन एवमुक्तः बलवान् बलिः हसित्वा अब्रवीत् हे लङ्केश! यत् त्वं पृच्छसि तद् वदामि श्रूयताम्! यः श्यामः पुरुषः नित्यदा द्वारे तिष्ठति तेन बलवता पुरुषेण पुरा महान्तः दानवेन्द्राः अन्ये च बलवत्तराः शूराः वशं नीताः। तेनैव अहं बद्धः अस्मि। हे रावण! लोके कः पुरुषः एनं वञ्चयिष्यति? यः एषः द्वारे तिष्ठति सः एव भुवनेश्वरः सर्वभूतापहर्ता कर्ता कारयिता धाता च। एनं त्वं न वेद न च अहम्। सः एव कलिः सर्वभूतापहारकः कालः च।

हिमसंस्कृतवार्ता, प्रदीपः
pradipath997@gmail.com

आमआदमीपक्षस्य अतिशेः विरुद्धं निर्वाचनायोगस्य निर्देशः

निर्देशः तस्या राजनैतिकजीवनस्य रक्षणार्थं भारतीयजनतापक्षे सम्मिलितस्य वक्तव्ये निर्गतः आम आदमीपक्षस्य नेतारं दिल्लीसर्वकारस्य मन्त्री च अतिशी इत्यस्याः वक्तव्यस्य विषये निर्वाचनआयोगेन निर्देशः अधिसूचिताः। एषः निर्देशः तस्या राजनैतिकजीवनस्य रक्षणार्थं भारतीयजनतापक्षे सम्मिलितस्य वक्तव्ये निर्गतः। सोमवासरस्य अपराह्णपर्यन्तं अस्मिन् विषये स्वस्य उत्तरं दातुं सा प्रार्थिता अस्ति। निर्गतसूचनायाम् आयोगेन उक्तं यत् मतदातारः सार्वजनिकमञ्चे नेतृभिः कृतानि वक्तव्यानि मन्यन्ते। अस्य कारणात् निर्वाचनप्रचारस्य प्रभावः भवति। आम आदमीपक्षस्य नेतृणा कृतानाम् आरोपानाम् प्रमाणम् आधारं च भवितुमर्हति इति आयोगेन उक्तम्। पूर्वं भारतीयजनतापक्षेण अतिशेः आरोपानाम् विषये परिवादः पञ्चीकृतः आसीत्। सूचनायाम् अतिशी निर्वाचन-आयोगस्य स्वातन्त्र्यस्य निष्पक्षतायाः च विषये आरोपं कृतवती। पत्रकारसम्मेलनद्वारा सा अवदत् यत् निर्वाचनआयोगः प्रायः विपक्षदलानां प्रतिवादान् न गृह्णाति, अपितु सत्तापक्षस्य भाजपादलस्य प्रतिवादान् विषये तत्कालं कार्यप्रक्रियां करोति। भाजपादलाय अपि दोषं दत्त्वा अतिशी अवदत् यत् निर्वाचनआयोगात् सूचनां प्राप्तुं पूर्वमपि भाजपा इत्यनेन एषा वार्ता मीडियायां प्रसारिता। अपरपक्षे भाजपायाः निर्वाचनआयोगस्य विरुद्धं अतिशेः आरोपाः आक्षेपार्हाः इति उक्ताः। दिल्लीभाजपा अध्यक्षः वीरेन्द्रसचदेवः अवदत् यत् अतिशेः वक्तव्यं राजनैतिक-प्रशासनिकशिष्टाचारस्य सीमां उल्लङ्घयति।